

Knap en tredjedel af seniorjobberne arbejder på et lavere færdighedsniveau end de gjorde tidligere

Af Lars Peter Smed Christensen, Thomas Thorsen, Kristine Mulvad Jensen, Michael Drescher og Kamilla Tofting

Seniorjobordningen blev aftalt i forbindelse med Velfærdsaftalen fra 2006. Seniorjob er for personer, der mister dagpengereetten og har mindre end fem år til efterlønsalderen. Det er kommunen, som har pligt til at oprette seniorjob til en overenskomstmæssig løn, og jobbet må ikke fortrænge kommunens øvrige beskæftigelse.

De økonomiske vismænd har tidligere udtrykt bekymring for, om seniorjobordningen medfører, at der oprettes job, som ikke matcher de lediges kvalifikationer. I denne analyse undersøges sammenhængen mellem seniorjobberes uddannelsesniveau og arbejdsfunktion, ligesom seniorjobbernes arbejdsfunktion i henholdsvis seniorjob og tidligere beskæftigelse også belyses.

Analysens hovedkonklusioner:

- Ca. 32 pct. af seniorjobberne i 2017 arbejder på et lavere færdighedsniveau end de gjorde i tidligere beskæftigelse. Omkring 56 pct. arbejder i seniorjobbet på samme færdighedsniveau som tidligere.
- Arbejdsfunktionerne for seniorjobbere i 2017 med en mellemlang eller lang videregående uddannelse er markant anderledes end arbejdsfunktionerne blandt kommunalt ansatte i samme aldersgruppe med en mellemlang eller lang videregående uddannelse. Fx har 41 pct. af seniorjobberne med en lang videregående uddannelse arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau. Til sammenligning arbejder knap 70 pct. af alle de kommunalt ansatte mellem 58 og 62 år med en lang videregående uddannelse på højeste niveau.
- For ufaglærte, erhvervsuddannede og personer med en kort videregående uddannelse svarer seniorjobberes arbejdsfunktion i højere grad til arbejdsfunktionen for de kommunalt ansatte generelt, men der er også forskelle.
- 40 pct. af seniorjobberne i 2017 er ufaglærte og 38 pct. er erhvervsuddannede. De resterende godt 20 pct. har enten en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse.
- Antallet af seniorjobbere steg kraftigt i 2013, hvilket blandt andet skyldtes afkortningen af dagpengeperioden fra 4 til 2 år. Udviklingen toppede på 4.500 personer i 2. kvartal 2014, hvilket var en stigning på over 4.000 i forhold til 2012. De seneste år er antallet af seniorjobbere faldet og udgjorde knap 3.500 personer i 2. kvartal 2018.

Knap 3.500 personer i seniorjob

Seniorjob er en relativ ny ordning, som blev aftalt i forbindelse med Velfærdsaftalen i 2006. Seniorjobordningen er for personer, der mister dagpengeretten, og har mindre end fem år til efterlønsalderen samt er berettiget til efterløn, jf. boks 1.

Ordningen giver den ledige ret til ansættelse til overenskomstmæssig løn i bopælskommunen. Seniorjobbet indhold fastsættes af kommunen i samarbejde med repræsentanter fra den kommunale virksomhed, hvori der tilbydes et seniorjob. Dette skal ske under hensyntagen til ansøgerens kvalifikationer og interesser.¹ Dog må ledige, der ansættes i et seniorjob, ikke fortrænge den ordinære beskæftigelse i kommunen. Ifølge de økonomiske vismænd er der en betydelig risiko for, at kommunerne må oprette seniorjob, der ikke matcher de lediges kvalifikationer.²

Denne analyse undersøger sammenhængen mellem seniorjobbernes uddannelsesniveau og deres arbejdsfunktion, ligesom seniorjobberes arbejdsfunktion i tidligere beskæftigelse også sammenlignes med deres nuværende arbejdsfunktion.

Boks 1. Kriterier for seniorjob

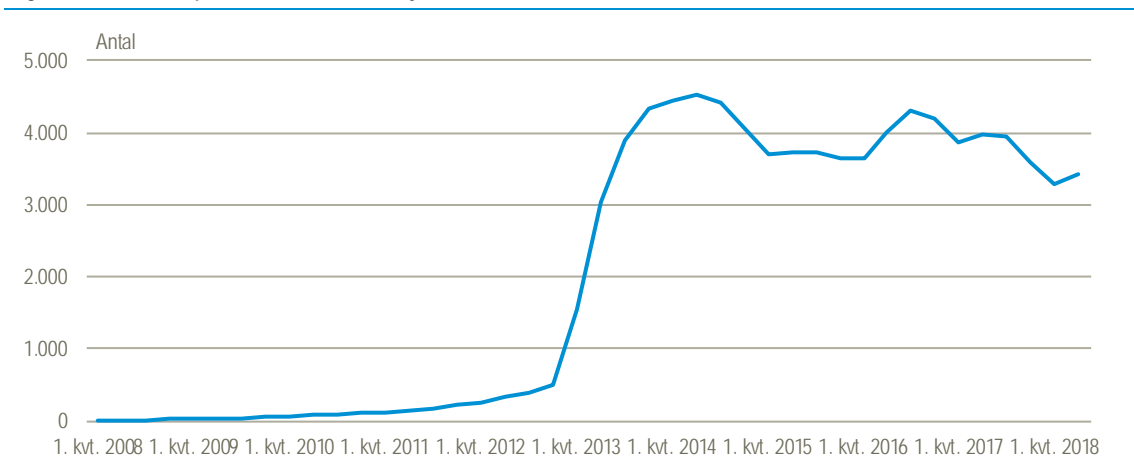
Man har ret til seniorjob, hvis følgende kriterier er opfyldt.

- Man skal være ledig
- Man skal have opbrugt dagpengeretten tidligst fem år før, man når efterlønsalderen. Hvis det skete fra den 6. januar 2014 til og med 3. juli 2016, skal man også have opbrugt retten til midlertidig arbejdsmarkedsydelse³
- Man skal fortsat være medlem af en a-kasse
- Man skal fortsat indbetale efterlønsbidrag
- Man skal kunne gå på efterløn, når man når efterlønsalderen

Kilde: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Seniorjobordningen trådte i kraft i 2008. Frem til 2012 var få personer ansat i et seniorjob. I løbet af 2013 steg antallet imidlertid kraftigt, hvilket blandt andet skal ses i sammenhæng med afkortningen af dagpengeperioden fra 4 til 2 år.⁴ Siden toppen i 2014 er antallet af seniorjobbere faldet og udgjorde knap 3.500 personer i 2. kvartal 2018.

Figur 1 Antal personer ansat i seniorjob. 1. kvartal 2008 til 2. kvartal 2018

¹ Kilde: Retsinformation.dk i [Bekendtgørelse af lov om seniorjob](#) fra d. 15. september 2015.

² Kilde: De Økonomiske Råd om [Er seniorjob en hensigtsmæssig velfærdsordning?](#) fra d. 14. december 2013.

³ Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse var til ledige, som opbrugte retten til den midlertidige uddannelsesordning i 1. halvår 2014, eller ledige, som opbrugte dagpengeretten i 1. halvår 2014 og frem til udgangen af 1. halvår 2016. Den midlertidige arbejdsmarkedsydelse udgør 60 pct. af højeste dagpengesats for ikke-forsørgere og 80 pct. for forsørgere.

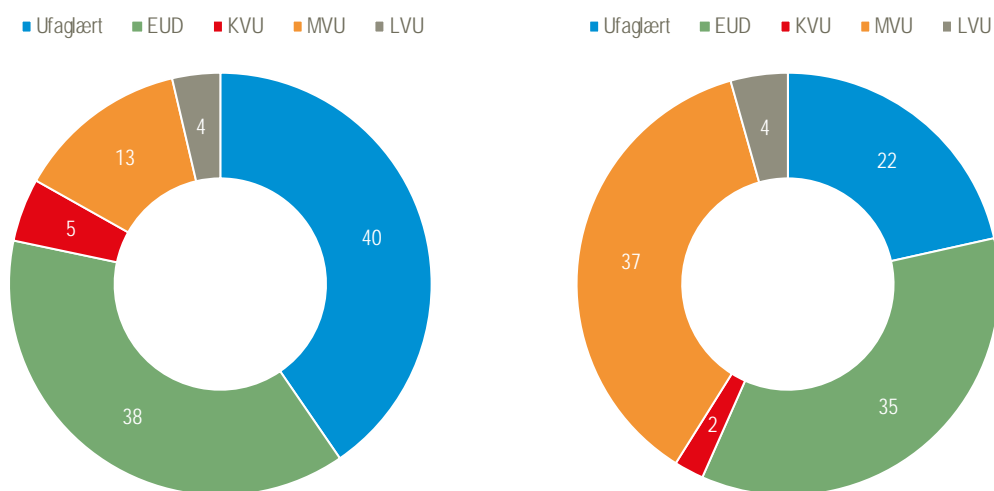
⁴ Kilde: Finansministeriet om [Økonomisk analyse: Seniorjobordningen](#) fra august 2016.

4 ud af 10 seniorjobbere er ufaglærte

Omkring 40 pct. af personerne ansat i et seniorjob i 2017 er ufaglærte. Nogenlunde samme andel har en erhvervsfaglig uddannelse som den højeste fuldførte uddannelse. De resterende godt 20 pct. har enten en kort, mellemlang eller lang videregående uddannelse.

Hvis man ser på uddannelsesniveaueet blandt samtlige 58-62-årige ansatte i kommunerne (inklusive seniorjob og støttet beskæftigelse) er 22 pct. ufaglærte, hvilket er en væsentlig mindre andel end for seniorjobberne. Omvendt er der markant flere blandt de kommunalt ansatte generelt, der har en mellemlang videregående uddannelse end blandt seniorjobberne, jf. figur 2a og 2b. Seniorjobberne i 2017 er mellem 58 og 62 år, og derfor anvendes 58-62-årige i kommunerne som sammenligning.

Figur 2a Højeste fuldførte uddannelse blandt personer ansat i seniorjob i 2017. Pct. Figur 2b Højeste fuldførte uddannelse blandt ansatte i kommunerne i 2017 mellem 58 og 62 år. Pct.

Anm.: Ufaglært er uoplyst uddannelse, grundskolen, gymnasial uddannelse og adgangsgivende uddannelsesforløb. EUD = erhvervsfaglig uddannelse. KVV = kort videregående uddannelse. MVU = mellemlang videregående uddannelse og bachelor. LVU = lang videregående uddannelse og ph.d.

Boks 2. Opgørelse af seniorjobberes arbejdsfunktion og uddannelsesniveau

Analysens primære datagrundlag er statistikken *Beskæftigelse for lønmodtagere (BfL)*, som opgør personer med lønmodtagerjob.

For at afgrænse personer i seniorjob, er BfL-data koblet med indberetningerne til de kommunale lønstatistikker, der indeholder ansættelsesstatuskoder med 'Seniorjob' som en særskilt kategori. Der er frasorteret job, som ikke indgår i den kommunale sektor og ikke aflønnes af kommunerne. Kvaliteten af ansættelsesstatuskoden er ikke kendt, men det samlede antal seniorjob er på samme niveau som andre opgørelser.

I analysen anvendes DISCO-koder til analysens beskrivelser af arbejdsfunktionen i seniorjobbet. DISCO-koderne stammer fra lønstatistikken og kobles til lønmodtageroplysningerne fra elndkomst, som er kilden til lønmodtagerne i BfL og andre registerbaserede beskæftigelsesstatistikker. Da DISCO-koderne kun fejlsøges i meget begrænset omfang, kan der være kvalitetsproblemer.

Derudover er BfL-data i analysen koblet med Danmarks Statistiks uddannelsesregister med hensyn til oplysninger om højeste fuldførte uddannelse for personer i seniorjob.

Seniorjobberes arbejdsfunktion

I tabel 1 er uddannelsesniveaueet for personer ansat i seniorjob i 2017 sammenholdt med deres arbejdsfunktion.⁵ Her gælder blandt andet følgende:

⁵ De forskellige arbejdsfunktioner er nærmere beskrevet i bilag 2.

- **Ufaglærte.** 33 pct. arbejder med *andet manuelt arbejde*, mens 63 pct. arbejder med *service og salgsarbejde* eller *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.
- **Erhvervsfaglig uddannelse (EUD).** 72 pct. arbejder med *service og salgsarbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*. 21 pct. udfører *andet manuelt arbejde*.
- **Kort videregående uddannelse (KVU).** 74 pct. arbejder med *service og salgsarbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.
- **Mellemlang videregående uddannelse (MVU).** Godt 48 pct. har arbejde, der forudsætter viden på mellem eller højeste niveau. Godt 39 pct. arbejder med *service og salgsarbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.
- **Lang videregående uddannelse (LVU).** 41 pct. har arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau.⁶ Den resterende andel har arbejdsfunktioner, som typisk kræver et lavere uddannelsesniveau end en lang videregående uddannelse.

Efteruddannelse og erfaring kan påvirke personernes kompetencer og hermed have betydning for, hvilket job personerne besidder, selvom de ikke formelt har fuldført en højere uddannelse. Der kan eksempelvis være ufaglærte, som har opnået kompetencer, der gør det muligt at varetage *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.⁷ Resultaterne for de enkelte uddannelsesniveauer skal derfor tolkes med forsigtighed.⁸

Tabel 1 Højeste fuldførte uddannelse sammenholdt med arbejdsfunktion (DISCO-hovedgrupper) for personer ansat i seniorjob. 2017

	Ufaglært	EUD	KVU	MVU	LVU	I alt
	procent					
I alt	100	100	100	100	100	100
Andet manuelt arbejde	33	21	10	11	7	23
Håndværkspræget arbejde	0	2	2	1	0	1
Service og salgsarbejde	44	44	33	17	17	39
Alm. kontor- og kundeservicearbejde	19	28	41	22	32	24
Arbejde, der forudsætter viden på mellem niveau	1	2	10	4	2	3
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	2	2	4	44	41	9
	personer					
I alt	1 554	1 456	186	507	140	3 843

Anm.: Arbejdsfunktionerne Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde, Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. med-hjælp samt Ledelsesarbejde er ikke vist, da de omfatter mindre end 10 personer. Seniorjobbere ansat i arbejdsfunktionerne indgår dog i kategori-
en I alt.

Tabel 1 fokuserer på den overordnede arbejdsfunktion og ikke på, hvad arbejdsfunktionen i de enkelte job indeholder. Fx arbejder en stor del af de erhvervsfagligt uddannede med *service og*

⁶ Ifølge DISCO-nomenklaturen omfatter *arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau*, hovedsageligt arbejdsfunktioner, som kræver mindst 3-6 års videregående uddannelse, dvs. både mellemlang og lang videregående uddannelse. Når en lidt større andel af seniorjobberne med mellemlang videregående uddannelse arbejder på højeste niveau sammenlignet med seniorjobberne med lang videregående uddannelse, skal det blandt andet ses i sammenhæng med, hvilke arbejdsfunktioner der især knytter sig til job i den kommunale sektor. Eksempelvis udgør personer med mellemlang videregående uddannelse med en pædagogisk uddannelsesretning (fx pædagoger, socialpædagoger og folkeskolelærere) godt 60 pct. af seniorjobberne med mellemlang videregående uddannelse, og heriblandt arbejder knap 60 pct. på højeste niveau. Til sammenligning arbejder godt 40 pct. af seniorjobberne med lang videregående uddannelse med en samfundsvidenskabelig eller humanistisk og teologisk uddannelsesretning på højeste niveau. Disse uddannelsesretninger udgør over halvdelen af seniorjobberne med en lang videregående uddannelse.

⁷ Der behøver således ikke at være en fuldstændig overensstemmelse mellem personernes arbejdsfunktion og uddannelsesniveau. En rapport fra Dansk Arbejdsgiverforening om *Ufaglærte på arbejdsmarkedsmarkedet* fra juli 2018 viser eksempelvis, at knap 2 ud af 3 ufaglærte arbejder i job over deres formelle kvalifikationsniveau.

⁸ Samtidigt skal det bemærkes, at uddannelsesfordelingen kan være påvirket af manglende registrering af uddannelsesoplysninger i starten af 1970'erne. Hvis en person med en grundskole eller gymnasial uddannelse (dvs. ufaglært) fx fuldførte en erhvervsuddannelse i starten af 1970'erne, som ikke blev registreret, og ikke senere fuldfører en anden uddannelse, vil personen fortsat være registreret som ufaglært. Du kan læse mere om manglende uddannelsesregistrering i DST Analysen *Hvordan påvirker forhøjelsen af efterlønsalderen beskæftigelsen for ufaglærte og faglærte?* fra d. 29. april 2016.

salgsarbejde samt almindeligt kontor- og kundeservicearbejde, hvor arbejdsfunktionen som udgangspunkt matcher deres uddannelsesniveau, men hvor det konkrete jobindhold i jobbet ikke nødvendigvis svarer til den enkeltes uddannelsesretning. Det er blandt andet tilfældet, hvis en tømrer udfører kontorarbejde.

Kigger man nærmere på seniorjobberne med en erhvervsfaglig uddannelse, har 622 personer en uddannelse inden for kontor, handel og forretningsservice. Halvdelen arbejder med *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde* i deres seniorjob, mens 28 pct. udfører *service og salgsarbejde* og 18 pct. udfører *andet manuelt arbejde*. Det fremgår af tabel 2, der viser de tre uddannelsesretninger, som flest seniorjobbere med en erhvervsuddannelse har.

Blandt seniorjobbere med en uddannelsesretning inden for maskinteknik og produktion (fx maskinarbejder, teknisk designer og klejnsmed) arbejder halvdelen med *service og salgsarbejde*, mens 21 pct. og 16 pct. udfører henholdsvis *andet manuelt arbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.

56 pct. af seniorjobberne med en faglært uddannelse inden for omsorg, sundhed og pædagogik arbejder med *service og salgsarbejde*, hvilket umiddelbart er i overensstemmelse med deres uddannelsesretning. Den resterende andel udfører hovedsageligt *manuelt arbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*.

Den kommunale sektor udfører opgaver, som er forskellige fra den private sektor, og nogle uddannelser er primært rettet mod den private sektor. Det kan være med til at forklare, hvorfor en stor del af de erhvervsfagligt uddannede udfører *service og salgsarbejde* og *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*, selvom de ikke har denne uddannelsesretning.

Tabel 2 Uddannelsesretning for personer ansat i seniorjob med en erhvervsfaglig uddannelse sammenholdt med arbejdsfunktion (DISCO-hovedgrupper). 2017

	Kontor, handel og forretningsservice	Maskinteknik og produktion	Omsorg, sundhed og pædagogik	Øvrige uddannelsesretninger
	procent			
I alt	100	100	100	100
Øvrig	0	6	0	4
Andet manuelt arbejde	18	21	26	23
Service og salgsarbejde	28	49	56	60
Alm. kontor- og kundeservicearbejde	50	16	17	8
Arbejde, der forudsætter viden på mellem niveau	3	4	0	1
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau	1	3	1	3
	personer			
I alt	622	204	140	490

Anm.: Øvrig omfatter arbejdsfunktionerne Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp, Operator- og monteringsarbejde samt transportarbejde og Håndværkspræget arbejde.

Er seniorjobberes arbejdsfunktion forskellig fra ansatte i kommunerne generelt?

Figur 3 viser arbejdsfunktionen fordelt på uddannelsesniveau for seniorjobberne og for samtlige ansatte i kommunerne⁹ (inkl. seniorjob og støttet beskæftigelse) mellem 58 og 62 år.

Det ses eksempelvis, at knap 70 pct. af de kommunalt ansatte mellem 58 og 62 år med en lang videregående uddannelse har arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau. Til sammenligning er det kun 41 pct. af seniorjobberne med en lang videregående uddannelse, der arbejder på højeste niveau.

En nogenlunde lignende forskel ses hos personer med en mellemlang videregående uddannelse. Her arbejder ca. 84 pct. af de kommunalt ansatte på mellemniveau eller højeste niveau, hvilket er 35 procentpoint højere end blandt seniorjobberne.

⁹ Med ca. 6 pct. udgør seniorjobbere kun en lille del af de kommunalt ansatte mellem 58 og 62 år.

For de øvrige uddannelsesgrupper (kort videregående uddannelse, erhvervsuddannede og ufaglærte) svarer seniorjobberes arbejdsfunktion i højere grad til arbejdsfunktionen for kommunalt ansatte generelt. Der er dog også forskelle, og eksempelvis er andelen af seniorjobbere med en erhvervsuddannelse, der udfører *andet manuelt arbejde*, dobbelt så høj blandt seniorjobberne som blandt de kommunalt ansatte på samme uddannelsesniveau.

Figur 3 Højeste fuldførte uddannelse sammenholdt med arbejdsfunktion (DISCO-hovedgrupper) for personer ansat i seniorjob samt ansatte i kommunerne mellem 58 og 62 år. 2017

Anm.: Øvrig omfatter Operator- og monteringsarbejde samt transportarbejde, Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp, Ledelsesarbejde samt uoplyst arbejdsfunktioner. For ansatte med en mellemlang eller lang videregående uddannelse omfatter kategorien Øvrig primært Ledelsesarbejde.

Knap en tredjedel af seniorjobberne arbejder på et lavere færdighedsniveau end tidligere

Tabel 3 viser, hvilken arbejdsfunktion seniorjobberne havde i tidligere beskæftigelse. Dette er sammenholdt med færdighedsniveauet i seniorjobbet. Færdighedsniveau er et mål for kompleksiteten og omfanget af de opgaver, der er indeholdt i en given arbejdsfunktion.¹⁰

Ca. 32 pct. af seniorjobberne i 2017 arbejder på et lavere færdighedsniveau end de gjorde i tidligere beskæftigelse, mens 56 pct. arbejder på samme færdighedsniveau. 12 pct. arbejder på et højere niveau. I opgørelsen anvendes den arbejdsfunktion (DISCO-hovedgruppe), som personerne havde i flest dage med beskæftigelse før seniorjobbet, jf. boks 3.

Kun 9 pct. af de personer, som tidligere havde arbejde, *der forudsætter viden på mellemniveau*, arbejder i seniorjobbet på samme færdighedsniveau. Blandt personer, der tidligere var ansat ved *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*, arbejder 84 pct. på samme færdighedsniveau som tidligere, hvilket er den højeste andel blandt de betragtede arbejdsfunktioner.

¹⁰ I bilag 2 kan du læse mere om færdighedsniveauet i de enkelte arbejdsfunktioner.

Tabel 3 Færdighedsniveau i seniorjob sammenholdt med færdighedsniveau i tidligere beskæftigelse. Personer ansat i seniorjob i 2017

	Seniorjob				
	Højere færdighedsniveau	Samme færdighedsniveau	Lavere færdighedsniveau	I alt	I alt
	procent				personer
Tidligere beskæftigelse					
I alt	12	56	32	100	3 528
Andet manuelt arb.....	55	45	0	100	586
Operatør- og montering mv.....	3	65	32	100	403
Håndværkspræget arb.....	5	71	24	100	333
Service- og salgsarb.....	4	69	27	100	667
Alm. kontor- og kundeservicearb. ...	3	84	13	100	571
Arbejde på mellemniveau	4	9	87	100	375
Arbejde på højeste niveau	0	46	54	100	512
Ledelsesarbejde.....	0	27	73	100	60

Anm.: Der betragtes kun personer, som har haft minimum et halvt års beskæftigelse inden for samme DISCO-hovedgruppe. For tidligere beskæftigelse er arbejdsfunktionerne Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp og Militært arbejde ikke vist, da disse omfatter få personer. Seniorjobbere ansat i disse arbejdsfunktioner indgår dog i kategorien I alt. Operatør- og montering mv. = Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde. Arbejde på mellemniveau = Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau. Arbejde på højeste niveau = Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område.

Boks 3. Opgørelse af seniorjobberes tidligere arbejdsfunktion

Seniorjobbernes tidligere arbejdsfunktion opgøres på baggrund af [Arbejdsmarkedsregnskabet](#), som er et forløbsregister med detaljerede oplysninger om befolkningens status på arbejdsmarkedet fra 2008 til 2016.

For seniorjobberne betragtes samtlige beskæftigelsesforløb tilbage til 2008, som ligger tidligere end seniorjobbet. Det opgøres, hvor mange dage fra 2008 og til seniorjobbets start den enkelte person har været beskæftiget inden for de enkelte DISCO-hovedgrupper. Hvis en person fx har perioder, hvor vedkommende skifter mellem beskæftigelse og offentlig forsørgelse, lægges dagene i beskæftigelse sammen, såfremt beskæftigelsen er inden for samme DISCO-hovedgruppe. Metoden stiller således ikke krav om sammenhængende beskæftigelsesforløb.

Den DISCO-hovedgruppe, hvor personerne sammenlagt har haft flest dage med beskæftigelse, vælges. For at sikre en vis stabilitet i den tidligere beskæftigelse, fravælges de tilfælde, hvor en person sammenlagt har mindre end et halvt års beskæftigelse inden for samme DISCO-hovedgruppe.

Der var i alt 3.843 personer ansat i et seniorjob i 2017, men en del af disse indgår ikke i tabel 3 ovenfor. Kun personer, som er tilgæet seniorjobbet i 2013 eller senere, indgår. Årsagen til, at personer med tidligere tilgangstidspunkter er valgt fra, er, at Arbejdsmarkedsregnskabet indeholder data fra og med 2008. For personer, der startede i et seniorjob tidligere end 2013, er det således ikke i tilstrækkeligt omfang muligt at identificere deres beskæftigelsesforløb inden dagpengeperioden starter. Personer, der startede seniorjob tidligere end 2013 og stadig var ansat i et seniorjob i 2017, udgør 55 personer. De resterende personer, der er valgt fra, havde enten i) mindre end et halvt års beskæftigelse inden for samme DISCO-hovedgruppe (85 personer) eller ii) uoplyst DISCO-kode for lønmodtagere (75 personer) eller iii) beskæftigelse som selvstændig eller medarbejdende ægtefælle (100 personer). Sidstnævnte tilfælde skyldes, at der ikke indberettes DISCO-koder for selvstændige og medarbejdende ægtefæller.

Et alternativ til ovenstående opgørelse er at benytte den tidligste aktuelle DISCO-hovedgruppe for den enkelte seniorjobber i perioden fra 2008 til seniorjobbets start. Som et robusthedstjek er dette opgjort – ligeledes med et minimumskrav på et halvt års beskæftigelse inden for samme DISCO-hovedgruppe. Denne opgørelse viser nogenlunde samme resultater, idet 54 pct. af seniorjobberne har arbejde på samme færdighedsniveau som tidligere, mens 34 pct. arbejder på et lavere færdighedsniveau.

Der er brud i DISCO-nomenklaturen fra 2009 til 2010, og det har derfor været nødvendig at foretage en konvertering af DISCO-koderne i 2008 og 2009.

Tabel 4 er en udbygning af tabel 3, hvor arbejdsfunktionen i seniorjobbet også ses. Her fremgår det eksempelvis, at langt hovedparten af dem, som tidligere arbejdede på mellemniveau, i seniorjobbet arbejder med *service- og salgsarbejde* eller *almindeligt kontor- og kundeservicearbejde*, hvilket er på et lavere færdighedsniveau.

Endvidere ses det, at størstedelen af de godt 55 pct., der tidligere var beskæftiget med *andet manuelt arbejde*, og som i seniorjobbet er ansat på et højere færdighedsniveau, udfører service- og salgsarbejde.

Tabel 4 Arbejdsfunktion for personer ansat i seniorjob i 2017 sammenholdt med arbejdsfunktion (DISCO-hovedgrupper) i tidligere beskæftigelse

	Seniorjob						I alt
	Andet manuelt arbejde	Håndværkspræget arbejde	Service og salgsarbejde	Alm. kontor- og kundeservicearb.	Arbejde på mellemniveau	Arbejde på højeste niveau	
	procent						
Tidligere beskæftigelse							
Andet manuelt arb.	45	1	46	7	0	2	100
Operator- og montering mv.	32	1	56	8	1	2	100
Håndværkspræget arb.	24	8	58	5	1	3	100
Service- og salgsarb.	27	0	55	13	1	3	100
Alm. kontor- og kundeservicearb. . .	13	0	21	63	2	1	100
Arbejde på mellemniveau	11	1	27	48	9	4	100
Arbejde på højeste niveau	8	1	17	24	4	46	100
Ledelsesarbejde	12	0	18	42	3	23	100

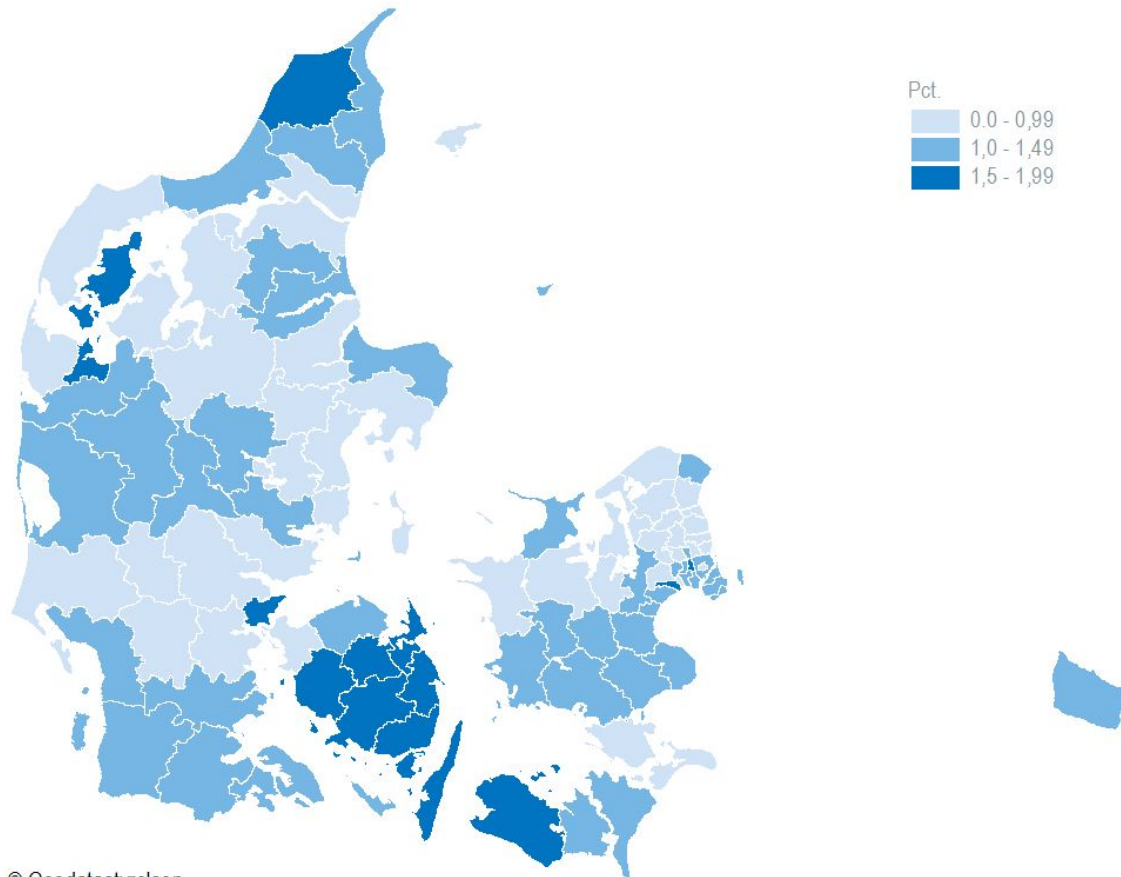
Anm.: For nogle arbejdsfunktioner summer andelen ikke præcist til 100. Udover afrunding skyldes det også, at for seniorjobbet er arbejdsfunktionerne Operator- og monteringsarbejde samt transportarbejde, Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp samt Ledelsesarbejde ikke vist, da de omfatter få personer. For personernes tidligere beskæftigelse er Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp og Militært arbejde ikke vist, da de ligeledes omfatter få personer.

Bilag 1. Seniorjobbere fordelt på kommuner

Figur 4 viser antallet af seniorjobbere i 2017 i forhold til befolkningen mellem 58 og 62 år i de enkelte kommuner. I flere kommuner er der relativt få seniorjobbere ansat, hvorfor tallene skal tolkes med forsigtighed.

De 3.843 seniorjobbere på landsplan udgør 1,1 pct. af den samlede 58-62-årige befolkning i 2017.

Figur 4 Personer ansat i seniorjob i forhold til befolkningen mellem 58 og 62 år. 2017

© Geodatastyrelsen

Anm.: Befolkningen er opgjort pr. 1. januar 2017.

Bilag 2. Beskrivelse af arbejdsfunktioner

Nedenfor gives en kort beskrivelse af, hvad de enkelte arbejdsfunktioner indeholder. Kategorierne er mere udførligt beskrevet i [DISCO-08 Danmarks Statistiks fagklassifikation](#).

- **Ledelsesarbejde** omfatter planlægning, ledelse, koordinering og evaluering af de overordnede aktiviteter i virksomheder, den offentlige sektor og andre organisationer eller organisationsenheder samt formulering og revidering af disse politikker, love, regler og bestemmelser.
- **Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område**, omfatter vidensarbejde, arbejde med anvendelse af forskningsmæssige eller kunstneriske begreber og teorier, systematisk undervisning i ovenstående eller engagement i en kombination af disse aktiviteter. Kompetent udførelse af de fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på fjerde færdighedsniveau.
- **Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau**, omfatter primært tekniske og beslægtede opgaver i forbindelse med forskning og anvendelse af forskningsmæssige eller kunstneriske begreber og driftsmetoder samt forvaltnings- eller erhvervsmæssige bestemmelser. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på tredje færdighedsniveau.
- **Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde** omfatter registrering, organisering, opbevaring, beregning og relateret informationssøgning, udførelse af en række kontoropgaver i forbindelse med pengetransaktioner, tilrettelæggelse af rejser, anmodninger om information og mødeplanlægning. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på andet færdighedsniveau.
- **Service- og salgsarbejde** omfatter servicearbejde for privatpersoner samt rednings- og overvågningsarbejde i relation til rejser, husholdning, catering, personpleje eller beskyttelse mod brand og ulovligheder eller demonstration og engros- og detailhandel i butikker og lignende virksomheder samt stude- og markedsalg. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på andet færdighedsniveau.
- **Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp** omfatter dyrkning og høst af markafgrøder og afgrøder fra træer og buske; indsamling af vilde frugter og planter, dyreopdræt og jagt, fremstilling af en række forskellige kvægavlsprodukter, dyrkning, konservering og udnyttelse inden for skovbrug, fiskeopdræt eller fiskeri og dyrkning eller indsamling af andre former for vandlevende dyr og planter med henblik på at skaffe føde, husly og indkomst til sig selv og sin husstand. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på andet færdighedsniveau.
- **Håndværkspræget arbejde** omfatter anvendelse af særlig viden og færdigheder inden for byggeri og vedligeholdelse af bygninger, metalarbejde, stålkonstruktionsarbejde, opstilling af værktøjsmaskiner eller fremstilling, montering, vedligeholdelse og reparation af maskiner, udstyr eller værktøj, udførelse af grafisk arbejde, fremstilling eller forarbejdning af fødevarer, produkter i tekstil, træ, metal og andre produkter, herunder håndfremstillede produkter. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på andet færdighedsniveau.
- **Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde** omfatter drift og overvågning af industri og landbrugsmaskiner samt udstyr, der betjenes på stedet eller ved fjernbetjening, kørsel og drift af tog, motorkøretøjer, mobile maskiner og udstyr eller arbejde med montering af produkter af komponenter i henhold til strenge specifikationer og procedurer. Arbejdet kræver primært erfaring med og kendskab til industri- og landbrugsmaskiner og –udstyr samt evne til at håndtere maskindrift og tilpasse sig teknologiske nyskabelser. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på andet færdighedsniveau.

- **Andet manuelt arbejde** omfatter udførelse af enkle og rutinemæssige opgaver, der kan kræve brug af håndværktøj og betydelig fysisk anstrengelse. De fleste arbejdsfunktioner inden for denne hovedgruppe kræver færdigheder på første færdighedsniveau.

I tabel 5 er det vist, hvordan ovenstående arbejdsfunktioner hænger sammen med færdighedsniveauet. Færdighedsniveau defineres som en funktion af kompleksiteten og omfanget af de opgaver, der er indeholdt i en given arbejdsfunktion.

Tabel 5 Sammenhæng mellem hovedgrupperne i DISCO-08 og færdighedsniveauer

	Færdighedsniveau
Ledelsesarbejde	3+4
Arbejde, der forudsætter viden på højeste niveau inden for pågældende område	4
Arbejde, der forudsætter viden på mellemniveau	3
Almindeligt kontor- og kundeservicearbejde	2
Service- og salgsarbejde	2
Arbejde inden for landbrug, skovbrug og fiskeri ekskl. medhjælp	2
Håndværkspræget arbejde	2
Operatør- og monteringsarbejde samt transportarbejde	2
Andet manuelt arbejde	1

Kilde: [DISCO-08 Danmarks Statistiks fagklassifikation](#).